

LÅT VINDEN BLÅSA

Malgosia Bartosik . Philippa Nuttall Jones . Zam Zadeh

Vi kommer att minnas 2019 som året när något förändrades, när barn strejkade för att kräva att vuxna agerar för att stoppa klimatförändringarna.

Inspirerad av ett samtal mellan två mammor (en polsk vindkraftsvän och en brittisk journalist) samt en begåvad ung iransk konstnär, berättar denna bok historien om hur förnybara energikällor som till exempel vind hjälper till att leda omvandlingen till en renare och hälsosammare värld för alla.

År 2019 strejkade barn över hela världen. Inte för att de inte gillade sina lärare, utan för att be ansvariga vuxna att agera och stoppa klimatförändringarna. De tog ledigt från skolan för att kräva lagar som skyddar jorden och ger dem en bättre framtid.

Men vad är egentligen klimatförändringen och varför är det så viktigt att stoppa den?

För att svara på detta måste vi gå tillbaka i tiden ...

För 200 år sedan bodde de flesta på landet.

Sedan kom den industriella revolutionen.

Fabriker blomstrade och allt fler människor

flyttade till
städer för att arbeta.

Stora mängder energi behövdes
för att driva dessa fabriker och
senare också till hus, bilar och
flygplan.

Att använda maskiner för att skapa produkter istället för att tillverka saker för hand betyder oftast att...

Människor tjänar mera pengar, kan köpa mera mat samt lever längre och hälsosammare.

Och flygplan och bilar gör det lättare att resa.

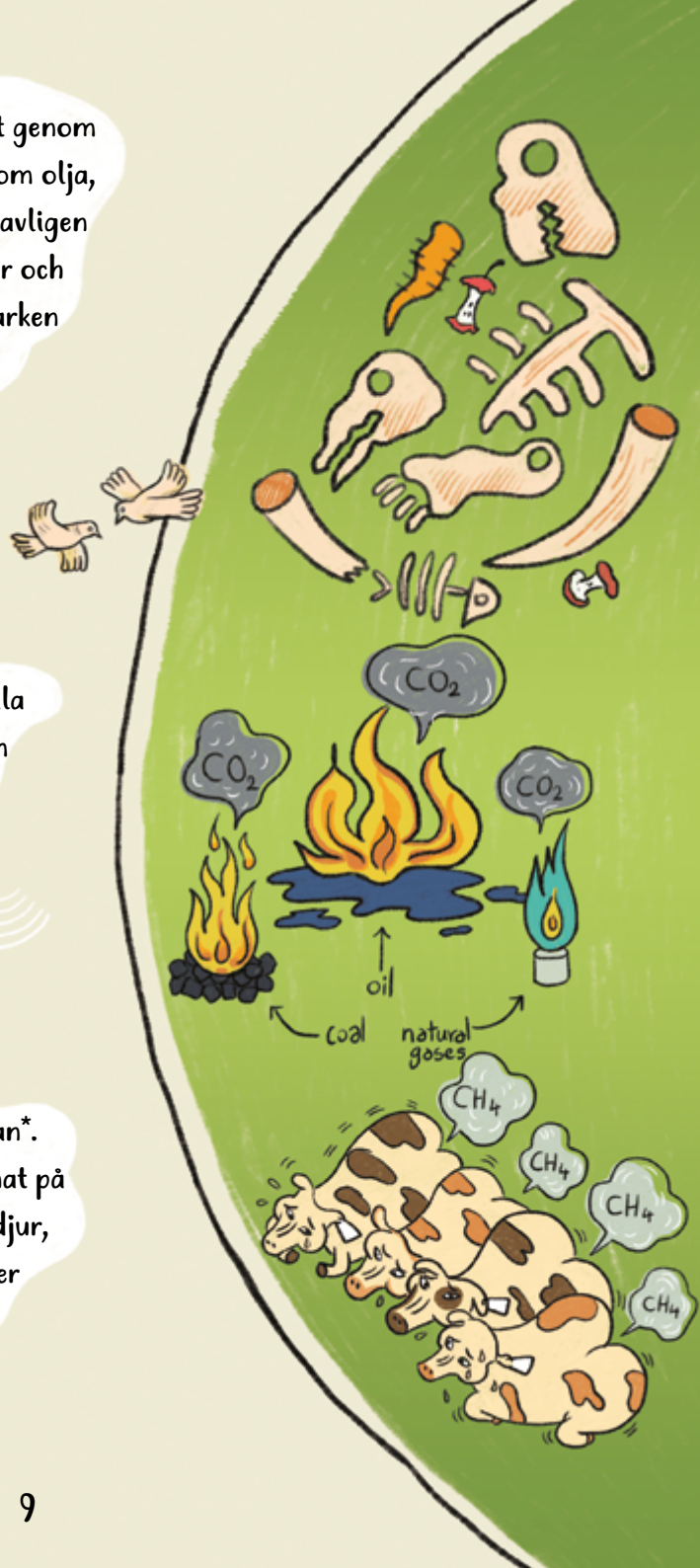
Men det mesta av detta är möjligt genom förbränning av fossila bränslen som olja, kol och gas. Dessa kommer bokstavligen från fossiler, vilket är döda djur och växter som komprimerats i marken i hundratals miljoner år.

Vid förbränning bildar fossila bränslen växthusgaser som koldioxid*.

En annan växthusgas är metan*. Mycket metan bildas bland annat på stora gårdar med massor av djur, särskilt från kor som släpper sig och rapar.

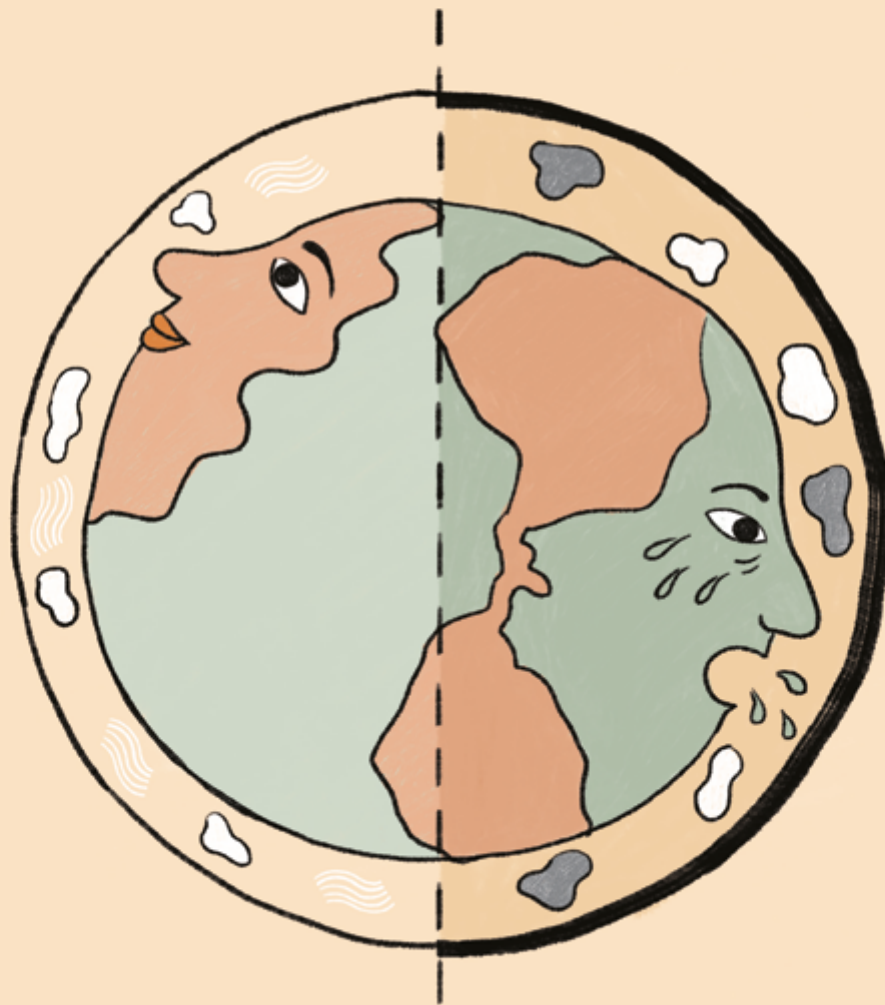
*koldioxid CO_2

*metan CH_4

Tillsammans skapar dessa gaser en osynlig filt runt jorden som fångar upp värme från solen. Som ett växthus.

Detta gör normalt jorden till ett trevligt ställe att bo på. Men filten har blivit för tjock, vilket gör att temperaturen ökar och och klimatet ändras.

Världen har redan värmts upp med över 1 ° C sedan de första fabrikena dök upp.

Det kanske inte låter så mycket. Men på samma sätt som du känner dig sjuk om du får ett par graders feber så påverkas jorden om temperaturen ökar.

Extrema väderförhållanden som översvämningar och värmeböljor blir allt vanligare. Och människor blir sjuka och dör på grund av luftföroreningar orsakade av fabriker och bilar. Djur och växter lider och blir till och med utrotade när deras livsmiljöer förändras och försvinner.

Och människor blir sjuka och dör på grund av luftföroreningar orsakade av fabriker och bilar.

Vi kan alla göra något bra.

Att stänga av ljus sparar energi
och kraftverken producerar
mindre koldioxid.

Att gå, cykla, ta bussen eller tåget skapar mindre
föroreningar än att åka bil eller flyg.

Att äta mindre kött betyder mindre utsläpp av metan.

Men det räcker inte med detta. Att bränna fossila bränslen för att få energi är den största orsaken till växthusgaser.

Vi måste snabbt byta till att använda rena energikällor som sol och vind och vatten istället för fossila bränslen.

Människor har använt vindkraft under lång tid. Den tidigaste användningen var förmodligen för att segla båtar över sjöar och hav.

De första väderkvarnarna byggdes för ungefär 2000 år sedan för att pumpa vatten och för att mala mjöl.

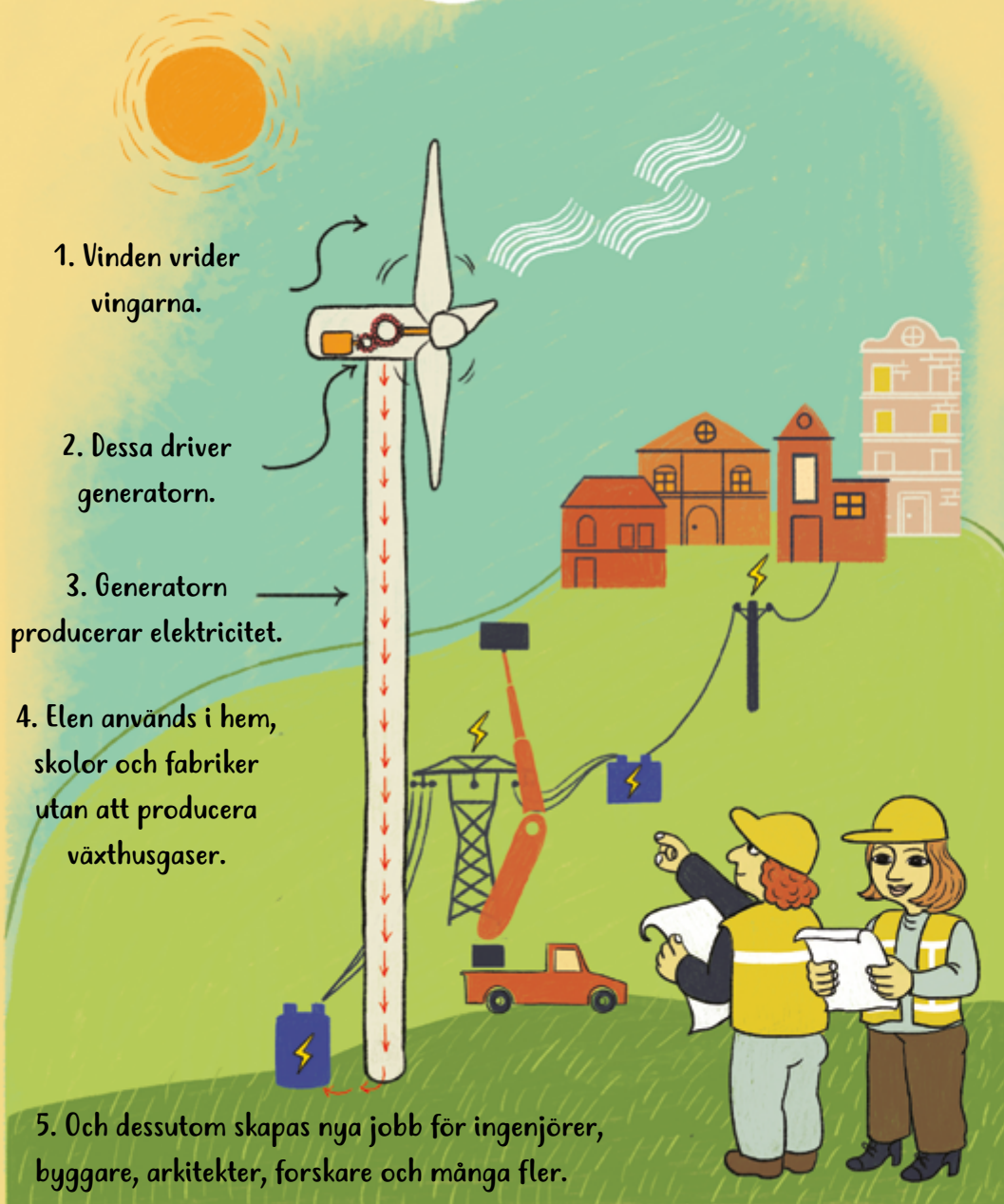

I slutet av 1800-talet skapade forskare, inklusive Poul la Cour, en dansk meteorolog, de första vindkraftverken som producerade el.

År 1918 fanns det redan över 120 vindkraftverk som producerade el i Danmark. Men det var först 1978 som ingenjörer i Danmark visade världens första trebladiga vindkraftverk som såg ut som dem vi använder idag.

Så, hur fungerar ett vindkraftverk?

De första moderna vindkraftverken
var inte mycket större än sina
kusiner på 1800-talet.

Dagens turbiner däremot är
högre, effektivare, roterar
långsammare och finns på land
eller till havs.

Energien som produceras genom ett
enda varvs rotation av världens mest
kraftfulla turbiner kan driva ditt hem
ett helt dygn.

År 2025 kommer många
vindkraftverk att vara
högre än Eiffeltornet i Paris
(och väga mer än
100 elefanter!).

Över 130 000 vindkraftverk hjälper redan till att driva Europa.
Tillsammans med solpaneler, elbilar och ett ändrat beteende
för att spara energi och förorena mindre, skapar vindenergi en
renare och bättre framtid för oss alla.

Stöds av :

Wind[•]
EUROPE

windeurope.org

www.letthewindblow.org

Översatt av:
Fredrik Svinhufvud
och Pierre Ståhl